

เรื่องเสร็จที่ ๒๑๐/๒๕๕๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๘ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการ แก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยตรง แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๗๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่าได้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปเพื่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไปแล้วนั้น ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ องค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้น เพื่อให้การตรากฎหมายตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงลงมติเห็นชอบให้ถอนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร แล้วส่งให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนรวมกับร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการ แก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมธุรกิจพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมอนามัย) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมโรงงานอุตสาหกรรม) ผู้แทนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอเป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะ เพื่อจัดตั้งองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

๑.๑ กำหนดให้มีองค์การอิสระขึ้นหนึ่งองค์การ ประกอบด้วย ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ โดยให้องค์การดังกล่าวประกอบด้วย คณะกรรมการจำนวนสิบสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกสิบสองคน ซึ่งมาจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับการเลือกจากองค์การเอกชนจำนวนหกคน และจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาจำนวนหกคน ซึ่งในจำนวนดังกล่าวต้องมาจากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละสองคน

๑.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกกรรมการองค์การอิสระจำนวนสิบสี่คน ประกอบด้วย ผู้แทนองค์การเอกชนซึ่งเลือกกันเองให้ได้จำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเลือกกันเองให้ได้จำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน ผู้แทนภาครัฐจำนวนหกคน และผู้แทนองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญจำนวนสองคน

๑.๓ ให้คณะกรรมการองค์การอิสระมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย องค์การเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการให้ความเห็นขององค์การอิสระ

(๓) ส่งเสริมให้มีการศึกษาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ที่จำเป็นกับการให้ความเห็นขององค์การอิสระ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการปรับแก้ไข ประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง

(๕) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่ ให้ความเห็นประกอบต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการองค์การอิสระมอบหมาย

(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ วิธีการรับรองสถานภาพ และคุณสมบัติขององค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา และนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่สามารถ ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการองค์การอิสระในการดำเนินโครงการหรือ กิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง

(๗) เชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ องค์การอิสระหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นใด มาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือขอให้จัดส่ง เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการองค์การอิสระได้

๑.๔ กำหนดขั้นตอนการให้ความเห็นประกอบขององค์การอิสระ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ผู้ชำนาญการให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อพิจารณาให้ความเห็น โดยให้คณะกรรมการ องค์การอิสระให้ความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หากคณะกรรมการองค์การอิสระ มิได้จัดส่งความเห็นภายในหกสิบวัน ให้หน่วยงานผู้มีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตโครงการ หรือกิจกรรมดำเนินการในขั้นตอนต่อไปตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่โครงการหรือกิจกรรมใดเป็นโครงการหรือกิจกรรม ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชนที่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการองค์การอิสระจัดส่งความเห็นให้สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการเสนอ ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๒) คณะกรรมการองค์การอิสระ และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ องค์การอิสระแต่งตั้งอาจเข้าร่วมสังเกตการณ์ หรือเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น หรือให้ข้อสังเกตใน ขั้นตอนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งอาจให้ ข้อเสนอแนะต่อเจ้าของโครงการ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ หน่วยงานผู้อนุมัติหรืออนุญาต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนดังกล่าวตามที่เห็นสมควร

๑.๕ กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ โดยให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการองค์การอิสระ โดยมีประธานกรรมการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการองค์การอิสระ

๑.๖ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระ ในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๕๓ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการองค์การอิสระภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินการใด ๆ ที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการขององค์การอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ให้ดำเนินการต่อไปจนสิ้นสุดกระบวนการ รวมทั้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์การอิสระจนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ และมีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๑๒/๗๕๖ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ สรุปความเห็นได้ว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้แทนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการชี้แจงและให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้องค์การอิสระทำหน้าที่เฉพาะการให้ความเห็นประกอบก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง น่าจะมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้องค์การอิสระตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวยังมีปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนอยู่หรือไม่ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติหรืออนุญาตตามกฎหมายนำไปประกอบการใช้ดุลพินิจว่าสมควรที่จะอนุมัติหรืออนุญาตให้มีโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวหรือไม่ โดยรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการอนุมัติหรืออนุญาตต้องปฏิบัติตามการให้ความเห็นประกอบแต่อย่างใด ดังนั้น จึงเห็นว่าร่างมาตรา ๑๖ (๒) และ (๓) อาจจะทำให้อำนาจกับองค์การอิสระเกินกว่าที่มาตรา ๖๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และหน้าที่ดังกล่าวอาจจะซ้ำซ้อนกับหน้าที่ประจำของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๒) การที่ร่างมาตรา ๑๖ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการองค์การอิสระมีอำนาจหน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการปรับแก้ไขประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง เป็นบทบัญญัติที่ไม่มีความชัดเจนและอาจกระทบต่อการใช้อำนาจในการออกประกาศกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอำนาจในการให้ความเห็นชอบในการออกประกาศดังกล่าวของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

(๓) ร่างมาตรา ๘ ในขั้นตอนของกระบวนการคัดเลือกผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษามีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ และวิธีการแก้ไขปัญหากรณีมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับผลการคัดเลือกไว้อย่างชัดเจน ส่วนร่างมาตรา ๙ ในหลายขั้นตอนก็มีได้ระบุระยะเวลาดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ซึ่งย่อมจะกระทบต่อเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมที่จะต้องให้คณะกรรมการองค์การอิสระให้ความเห็นประกอบก่อนที่จะมีการอนุญาตให้ดำเนินโครงการ

(๔) การที่ร่างมาตรา ๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เป็นองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ อาจเป็นการผูกขาดในการให้ความเห็นประกอบไว้กับองค์การเพียงองค์การเดียวซึ่งไม่มีกลไกใด ๆ ที่จะควบคุมหรือตรวจสอบได้ว่าการให้ความเห็นประกอบดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

(๕) ร่างมาตรา ๒๐ บัญญัติว่าถ้าคณะกรรมการองค์การอิสระไม่พิจารณาให้ความเห็นภายในหกสิบวัน ก็ให้หน่วยงานผู้มีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตโครงการหรือกิจกรรมดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้ตามที่เห็นสมควร ซึ่งการดำเนินการต่อไปได้นั้นอาจจะไม่ได้หมายความว่าได้ให้ความเห็นประกอบแล้ว จึงอาจเกิดปัญหาข้อโต้แย้งขึ้นได้

(๖) การให้คณะกรรมการองค์การอิสระและอนุกรรมการที่คณะกรรมการองค์การอิสระแต่งตั้งเข้าร่วมสังเกตการณ์ รับฟังความคิดเห็น หรือให้ข้อสังเกตในขั้นตอนการกำหนดขอบเขตการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อเจ้าของโครงการ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามร่างมาตรา ๒๑ อาจกระทบต่อการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย และอาจทำให้คณะกรรมการองค์การอิสระเข้าไปมีส่วนได้เสียในสิ่งที่ตนเองจะต้องพิจารณาให้ความเห็นในภายหลัง

(๗) การที่ร่างหมวด ๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระโดยมีโครงสร้างการบริหารงานถาวรอาจไม่มีความจำเป็น เพราะองค์การอิสระมีหน้าที่เพียงการให้ความเห็นประกอบ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาวิเคราะห์ในสาระที่เป็นเนื้อหาทางวิชาการใหม่แต่อย่างใด

๒.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๒๐๒/๐๓๓๕๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๓ กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๒๒๐๔/๓๐๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ มีความเห็นดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ควรนิยามคำว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง” และไม่ควรเขียนขยายความหมายออกไปจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ โดยเพิ่มเติมคำว่า “โดยอาจมีผลกระทบด้านใดด้านหนึ่ง” ทั้งนี้ ควรกำหนดนิยามคำว่า “โครงการหรือกิจกรรม” แทน โดยให้หมายความว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ”

(๒) ไม่เห็นด้วยกับการให้ประธานกรรมการองค์การอิสระเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) องค์ประกอบของผู้แทนองค์การเอกชนในคณะกรรมการองค์การอิสระควรมาจากผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเท่านั้น ไม่รวมด้านทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากเกินกรอบที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

(๔) ไม่ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระเกินจากกรอบที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

๒.๔ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ ๕๓๐/๒๐/๒๐ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ มีความเห็นดังนี้

(๑) นิยามคำว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง” มิได้ให้ความหมายมากไปกว่าที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากนิยามดังกล่าวมิได้กำหนดขอบเขตคำว่า “รุนแรง” ว่ามีความหมายกว้างหรือแคบอย่างไร ประกอบกับเทคโนโลยีมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงควรให้การกำหนดโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้สามารถแก้ไขหรือปรับปรุงได้ง่ายกว่า นอกจากนี้ คำว่า “โดยอาจมีผลกระทบด้านใดด้านหนึ่ง” เป็นการขยายความ ซึ่งควรที่จะกำหนดให้ถือเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่รุนแรงเฉพาะกรณีที่เป็นผลกระทบทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

(๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การอิสระหลายฉบับมิได้กำหนดให้ประธานองค์การอิสระเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

(๓) ในร่างมาตรา ๖ ที่กำหนดให้ผู้แทนองค์การเอกชนมาจากด้านทรัพยากรธรรมชาติด้วยนั้น อาจขัดหรือแย้งกับมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่ระบุเฉพาะผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพ

(๔) การกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก ประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐจำนวน ๔ คน จากทั้งหมด ๑๔ คน อาจก่อให้เกิดประเด็นโต้แย้ง จากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ว่า ผู้แทนภาครัฐมีคะแนนเสียงมากกว่า และทำให้มีอำนาจ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการรับสมัคร และการตรวจสอบคุณสมบัติองค์การเอกชน หรือสถาบันการศึกษาตามร่างมาตรา ๙ ได้

(๕) ควรระบุด้วยตามร่างมาตรา ๑๖ (๑) ให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญว่าเป็นการ “ให้ความเห็นประกอบ” นอกจากนี้ ร่างมาตรา ๑๖ กำหนด ไม่ชัดเจนว่า ใครมีอำนาจในการให้ความเห็นประกอบระหว่างคณะกรรมการองค์การอิสระและ องค์การต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๑๔ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

๒.๕ กระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๙๒๗.๐๑/๓๐๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว จึงเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และต่อมาได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๒.๒/๙๐๒ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๓ มีความเห็นเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

(๑) เสนอให้ปรับถ้อยคำที่มีความหมายเหมือนกันให้ใช้คำเดียวกัน ตลอดทั้งฉบับ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและการตีความในการปฏิบัติ

(๒) เมื่อคัดเลือกได้รายชื่อกรรมการองค์การอิสระได้ครบตามจำนวนแล้ว ควรให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ต่อคณะกรรมการดังกล่าว

(๓) การดำเนินงานขององค์การอิสระในประเทศไทยที่ผ่านมามีปัญหาการ ถูกแทรกแซงการทำงาน จึงควรกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การอิสระให้มีความชัดเจนในการ ดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพิ่มขึ้นจากการให้ความเห็นและส่งเสริมการดำเนินงาน

(๔) องค์การอิสระต้องการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การกำหนดให้สิ้นสุด วาระพร้อมกันทั้งหมดอาจจะส่งผลต่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน ดังนั้น ควรพิจารณาให้มีการ คัดเลือกกรรมการจากกรรมการด้วยกันจำนวน ๑ ใน ๓ ของกรรมการทั้งหมดเพื่อดำเนินงาน ร่วมกับคณะกรรมการชุดใหม่ให้มีความต่อเนื่อง โดยให้คณะกรรมการชุดเก่าดำรงตำแหน่งต่อ ในระยะเวลาประมาณ ๑ ปี

(๕) ควรกำหนดให้ผู้มีอำนาจสูงสุดในการให้ความเห็นชอบรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้ง ระหว่างคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะกรรมการองค์การอิสระ

(๖) รัฐบาลควรจัดงบประมาณให้พอเพียงในการดำเนินงานขององค์การอิสระ โดยไม่ให้ไปแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่นอีก เพราะอาจนำมาซึ่งผลประโยชน์ต่างตอบแทนได้

(๗) ควรมีผู้แทนภาคประชาชนและองค์การภาคเอกชนเป็นองค์ประกอบ ของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

(๘) ผู้เชี่ยวชาญขององค์การอิสระมีความเชี่ยวชาญเพียง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมทุกมิติที่มีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต จึงขอเสนอให้เพิ่มความเชี่ยวชาญด้านสังคมด้วย

๒.๖ กระทรวงพลังงานได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๒๐๑/๕๖๙ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีความเห็นดังนี้

(๑) ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน

(๒) ควรกำหนดการคุ้มครองผู้ได้รับผลกระทบในรูปแบบของกองทุน เช่นเดียวกับกองทุนพัฒนารอบโรงไฟฟ้าของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) ในส่วนของบทนิยามคำว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง” ควรเพิ่มเติมความหมายของนิยามดังกล่าวว่า “ทั้งนี้ ประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ให้เป็นไปตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด ส่วนนิยามคำว่า “องค์การเอกชน” นั้น น่าจะมีความหมายกว้างเกินไป อาจทำให้บุคคลที่ได้เข้าร่วมในคณะกรรมการองค์การอิสระไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญได้

๒.๗ สำนักงบประมาณได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๗๐๔/๑๓๔๗๕ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีความเห็นดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๒๒ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการองค์การอิสระ แต่โดยที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งสำนักงานที่เป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร ดังนั้น หากจำเป็นต้องมีการจัดตั้งสำนักงานก็ควรกำหนดให้เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร โดยมีรัฐมนตรีรับผิดชอบกำกับดูแล

(๒) การที่ร่างมาตรา ๒๕ (๒) กำหนดให้สำนักงานมีรายได้หรือทรัพย์สินจากเงินที่มีผู้บริจาคให้ อาจทำให้เกิดปัญหาความเชื่อมั่นในความอิสระและเป็นกลางขององค์การอิสระได้

(๓) การยื่นของงบประมาณรายจ่ายประจำปีควรเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่กำกับดูแล เช่นเดียวกับหน่วยงานในกำกับของรัฐอื่น ๆ และการจัดสรรงบประมาณควรกำหนดให้จัดสรรให้กับสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการองค์การอิสระ โดยไม่ต้องแยกเป็นเงินอุดหนุนของสำนักงานและขององค์การอิสระ

(๔) ร่างมาตรา ๓๖ มีความไม่ชัดเจนว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องสนับสนุนการดำเนินงานในเรื่องใดบ้าง หรือสนับสนุนเฉพาะเงินงบประมาณเท่านั้น และจะสิ้นสุดการให้การสนับสนุนเมื่อใด ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดการงบประมาณได้ ดังนั้น หากมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระแล้ว ก็ควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยุติการสนับสนุนการดำเนินงาน และให้องค์กรงบประมาณที่ตั้งไว้เป็นของสำนักงานเพื่อให้สำนักงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการต่อไป

๒.๘ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๑๒๐๖/๔๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ สรุปความเห็นได้ดังนี้

(๑) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานดังกล่าวจะต้องอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร และผู้รักษาการตามกฎหมายจะต้องเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง แต่โดยที่มาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บัญญัติให้ประธานกรรมการองค์การอิสระเป็นผู้รักษาการ จึงไม่เป็นไปตามหลักการของการเป็นหน่วยงานของรัฐดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นควรแก้ไขความในร่างมาตรา ๔ ใหม่เป็นให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) นิยามคำว่า “องค์การเอกชน” ตามร่างมาตรา ๓ อาจทำให้เกิดความสับสนกับคำว่า “องค์กรเอกชน” ในข้อ ๒ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. หลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

๓.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศกำหนดประเภทของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพสำหรับโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

๓.๒ กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการเพื่อพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงเป็นการเฉพาะ

๓.๓ เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งรายงานดังกล่าวให้องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ความเห็นประกอบให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

๓.๔ ในกรณีที่องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นชอบให้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายพิจารณาต่อไป

๓.๕ ในกรณีที่องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมไม่ให้ความเห็นชอบหรือมีความเห็นแตกต่างให้เสนอความเห็นขององค์การอิสระให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาอีกครั้ง โดยให้ถือความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการเป็นที่สุด

๓.๖ ในระหว่างที่ยังไม่มีองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งผู้แทนองค์การเอกชนซึ่งดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือสุขภาพ ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม

๔. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗)

๔.๑ การพิจารณาบทวนหลักการของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ร่วมกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ว่าพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับจะมีหลักการเพื่อกำหนดรายละเอียดในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เนื่องจากหลักการที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมีความแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์การได้มาซึ่งองค์การอิสระ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระขึ้นหนึ่งองค์การ โดยมาจากการคัดเลือกกันเองจากผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสุขภาพ ส่วนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้องค์การอิสระมีได้หลายองค์การ โดยให้นิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ มีสิทธิจดทะเบียนเป็นองค์การอิสระ

(๒) การจัดตั้งหน่วยงานธุรการ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐ ส่วนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไม่ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ในการรับจดทะเบียนองค์การอิสระ

(๓) การพิจารณาให้ความเห็นประกอบขององค์การอิสระ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. กำหนดให้องค์การอิสระต้องพิจารณาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตดำเนินการต่อไป ส่วนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้องค์การอิสระต้องพิจารณาให้ความเห็นประกอบให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน ถ้าพิจารณาไม่เสร็จให้ถือว่าองค์การอิสระเห็นด้วยกับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว และหากองค์การอิสระไม่เห็นด้วยหรือมีความเห็นแตกต่างจากความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เสนอความเห็นขององค์การอิสระให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาทบทวนอีกครั้ง และให้ถือความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการเป็นที่สุด

ดังนั้น เมื่อร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมีหลักการที่แตกต่างกัน ในสาระสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาทบทวนแล้ว เห็นว่า ไม่สามารถนำหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมารวมกันได้ และโดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ โดยมีมติให้ออนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติรับหลักการออกจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงพิจารณาโดยถือตามหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอเป็นหลัก และโดยที่หลักการตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการในการได้มาซึ่งองค์การอิสระ และการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ รวมทั้งการให้ความเห็นขององค์การอิสระ ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับหลักการของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงไม่สามารถนำหลักการดังกล่าวไปกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

๔.๒ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗
วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติ
องค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ตามที่
คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ และในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗)
ก็ได้รับการประสานเป็นการภายในให้พิจารณาโดยให้อึดตามหลักการที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหา
การปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงได้พิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
เฉพาะรูปแบบและถ้อยคำ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในการร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติจาก “ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระ
ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.” เป็น
“ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ พ.ศ.”
เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๒) บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

โดยที่ร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นการกำหนดขั้นตอน
และกระบวนการในการพิจารณาให้ความเห็นประกอบขององค์การอิสระและส่งผลให้เจ้าหน้าที่
ซึ่งมีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน
อย่างรุนแรงยังไม่สามารถพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตได้หากองค์การอิสระยังไม่ได้
ให้ความเห็นประกอบ ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ
ของผู้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว จึงได้เพิ่มบทบัญญัติในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ในการประกอบอาชีพตามมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ไว้ในคำปรารภ

(๓) ผู้รักษาการตามกฎหมาย

แก้ไขการกำหนดให้ประธานกรรมการองค์การอิสระเป็นผู้รักษาการ
ตามกฎหมาย เป็นกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับ
หลักการในการตรากฎหมาย ซึ่งโดยปกติจะกำหนดให้ฝ่ายบริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่
ในการดำเนินการตามกฎหมายเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และโดยที่องค์การอิสระโดยเฉพาะ
สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอาจได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุน
ทั่วไปจากรัฐบาลในการดำเนินการ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล
ของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงาน ก.พ.ร. ที่เห็นว่า
หากกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระมีลักษณะเป็นหน่วยงานของรัฐก็ควร
กำหนดให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและมีความเชื่อมโยงกับฝ่ายบริหารโดยมีรัฐมนตรีรับผิดชอบ

ในการกำกับดูแล และในการขอรับจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปก็ควรดำเนินการเช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐอื่นคือต้องผ่านรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแล

(๔) หลักเกณฑ์การได้มาซึ่งองค์การอิสระ

๑. องค์ประกอบ

ได้แก้ไของค์ประกอบกรรมการในส่วนของผู้แทนองค์การเอกชนจากผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละสองคน เป็นกำหนดให้ประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจำนวนสี่คน และด้านสุขภาพจำนวนสองคน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้องค์ประกอบขององค์การอิสระในส่วนของผู้แทนองค์การเอกชนมีเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ทั้งนี้ ตามสัดส่วนที่ผู้แทนคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอแก้ไข

๒. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ

- แก้ไขอายุของผู้ที่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการจากอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีเป็นอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติในเรื่องของประสบการณ์ในการทำงานเป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่าสิบปี

- แก้ไขลักษณะต้องห้ามในเรื่องการมีส่วนได้เสียของกรรมการ ซึ่งได้กำหนดห้ามมิให้ถือหุ้นโดยตรงหรือทางอ้อมในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นถือหุ้นแทน เป็นการห้ามเฉพาะกรณีที่เป็นกรณีถือหุ้นโดยตนเอง คู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ เพื่อให้มีความชัดเจนในการตรวจสอบ

- แก้ไขลักษณะต้องห้ามกรณีเคยต้องโทษตามคำพิพากษาให้จำคุก เป็นเคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้บัญญัติห้ามมิให้ปฏิบัติต่อบุคคลเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด

- แก้ไขลักษณะต้องห้ามการดำรงตำแหน่งใด ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของพรรคการเมือง เป็นการดำรงตำแหน่งผู้บริหารในพรรคการเมือง เพื่อมิให้กระทบกระเทือนสาระสำคัญในสิทธิของบุคคลในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามมาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรองไว้

๓. หลักเกณฑ์การคัดเลือกกรรมการ

แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และได้เพิ่มเติมขั้นตอนในการแก้ไขปัญหามีข้อโต้แย้งคัดค้านไม่เห็นด้วยกับการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก รวมทั้งกำหนดให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเป็นเลขานุการของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก เพื่อให้มีผู้ประสานงานในการดำเนินการของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก

(๕) การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ได้ตัดการกำหนดห้ามมิให้ประธานกรรมการลงคะแนนเสียงออก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการลงคะแนนเสียงในการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่น ซึ่งได้วางหลักไว้เป็นการทั่วไปที่ถือว่ากรรมการคนหนึ่งซึ่งรวมถึงประธานกรรมการย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน และถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(๖) อำนาจในการแต่งตั้งที่ปรึกษา อนุกรรมการ หรือคณะทำงานของคณะกรรมการ

โดยที่คณะกรรมการองค์การอิสระเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นซึ่งทำงานในรูปของคณะกรรมการ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ต้องมีที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการก็สามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ตามความเหมาะสม จึงได้ตัดการกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานออก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำหนดค่าตอบแทนในการทำงานที่กำหนดให้เฉพาะคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม

(๗) อำนาจในการขอข้อมูลและเข้าร่วมสังเกตการณ์ และเสนอความคิดเห็น

๑. อำนาจในการขอข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการองค์การอิสระ ได้กำหนดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า การขอให้จัดส่งเอกสาร ข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน หรือสิทธิในทางการค้าหรือกิจการของบุคคลใดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เนื่องจากมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้องค์การอิสระมีอำนาจหน้าที่เพียงการให้ความเห็นประกอบก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจึงต้องดำเนินการภายในขอบเขตที่ไม่กระทบต่อสิทธิของบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

๒. การเข้าร่วมสังเกตการณ์และเสนอความคิดเห็น ได้แก่ ไขปรับปรุงโดยกำหนดให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการองค์การอิสระอาจเข้าร่วมในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมจัดให้มีขึ้นได้ โดยตัดการกำหนดให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการองค์การอิสระมีอำนาจเข้าร่วมสังเกตการณ์หรือให้ข้อสังเกตในขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือในขั้นตอนการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตตามกฎหมาย เนื่องจากอาจกระทบต่อการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย

(๘) การพิจารณาให้ความเห็นของคณะกรรมการ

๑. ระยะเวลาในการพิจารณาให้ความเห็นของคณะกรรมการองค์การอิสระที่ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ได้แก่ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระได้รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แทนการนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการองค์การอิสระได้รับเรื่อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเสนอเรื่องให้คณะกรรมการองค์การอิสระพิจารณาโดยเร็วและให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งได้กำหนดให้ชัดเจนว่ากรณีที่คณะกรรมการองค์การอิสระพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าองค์การอิสระมีความเห็นประกอบแล้ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายสามารถพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตตามขั้นตอนตามที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ได้ต่อไป

๒. การให้องค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา นิติบุคคล หรือคณะบุคคลอื่นให้ความเห็นประกอบ

ได้แก้ไขการกำหนดให้คณะกรรมการองค์การอิสระมีอำนาจในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ วิธีการรับรองสถานภาพและคุณสมบัติขององค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา นิติบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งมีผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ร่วมดำเนินการอยู่ในนิติบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งมีสิทธิเสนอความเห็นประกอบต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง เป็นการกำหนดให้คณะกรรมการองค์การอิสระเปิดโอกาสให้องค์การดังกล่าวมาข้างต้นให้ความเห็นต่อคณะกรรมการองค์การอิสระได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อป้องกันปัญหาการโต้แย้งว่าเป็นการตรากฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการองค์การอิสระในการจำกัดสิทธิในการให้ความเห็นขององค์กรอื่นที่มีองค์ประกอบและคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ไม่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการองค์การอิสระ

(๙) สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ

๑. ได้ตัดการกำหนดให้คณะกรรมการองค์การอิสระเป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระออก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดให้สำนักงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน จึงไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลเข้ามามีอำนาจในการบริหารงานบุคคลที่เป็นอำนาจของเลขาธิการ

๒. การตรวจสอบบัญชีและงบการเงินของสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ ได้ตัดการกำหนดให้บุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการองค์การอิสระแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีออก เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการว่าจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ

หรือสำนักงานเอกชนที่เป็นที่ยอมรับแห่งวิชาชีพให้ดำเนินการตรวจสอบการเงินแผ่นดินตามเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด โดยอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็ได้

(๑๐) ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

โดยที่องค์การอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีลักษณะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง และได้รับงบประมาณในการดำเนินการจากรัฐ จึงได้เพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างองค์การอิสระกับรัฐบาลและรัฐสภา โดยกำหนดให้องค์การอิสระต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสภา และกำหนดให้คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาสามารถขอให้ประธานกรรมการองค์การอิสระหรือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระชี้แจงผลการดำเนินงานในเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ และในการขอรับจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การอิสระเสนอคำขอต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้กำกับดูแล

(๑๑) บทเฉพาะกาล

๑. การดำเนินงานขององค์การอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้แก้ไขจากการกำหนดให้ถือว่าเป็นอันใช้ได้ เป็น ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม เพื่อป้องกันการโต้แย้งว่าการดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวเป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๒. ได้ตัดบทบัญญัติที่กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงให้องค์การอิสระพิจารณาเมื่อมีการจัดตั้งองค์การอิสระตามพระราชบัญญัตินี้ ออก เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่อาจเกิดช่องว่างหลังจากที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งถือว่าการจัดตั้งองค์การอิสระตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว แต่องค์การอิสระยังไม่สามารถพิจารณาให้ความเห็นได้จนกว่าจะมีคณะกรรมการองค์การอิสระ ซึ่งในกรณีดังกล่าวหากไม่บัญญัติไว้ก็สามารถใช้กลไกในทางบริหารเพื่อให้้องค์การอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พิจารณาให้ความเห็นต่อไปจนกว่า้องค์การอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้มีความพร้อมในการดำเนินการ

๓. การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานขององค์การอิสระ

ได้แก้ไขจากการกำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการดำเนินงานจนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระและมียกงบประมาณดำเนินการอย่างเพียงพอ เป็น ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

และสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การอิสระจนกว่าสำนักงานคณะกรรมการ
องค์การอิสระจะได้รับเงินอุดหนุนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗)

โดยที่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาโดยยึดตามหลักการของร่างที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสนอ และได้แก้ไขปรับปรุงเฉพาะรูปแบบ และถ้อยคำเพื่อให้เป็นไปตามหลักการในการร่างกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาบทบัญญัติ ของมาตรา ๖๗ ประกอบกับมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่มีบัญญัติ ให้ต้องมีกฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระขึ้นเป็นการเฉพาะ อันแตกต่างจากการจัดตั้งองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง และมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้ต้องมีการตรากฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ ดังนั้น การตรากฎหมายเพื่อกำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้สิทธิและเสรีภาพ ในส่วนที่ ๑๒ (สิทธิชุมชน) จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในการพิจารณารายละเอียด ในการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบการบริหารราชการแผ่นดิน และโครงสร้างของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงไม่เห็นด้วยกับหลักการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากเป็นการตรากฎหมาย ที่ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญ และก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในเรื่อง ของอำนาจหน้าที่ขององค์กรของรัฐตามระบบกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน อันจะส่ง ผลกระทบต่อระบบการบริหารราชการแผ่นดินและก่อให้เกิดภาระงบประมาณของประเทศ ในประเด็น ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระขึ้นเพียงหนึ่งองค์การ โดยทำงานในรูปของคณะกรรมการ

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้องค์การอิสระประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ การตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์การดังกล่าวจึงควรกำหนดให้องค์การอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และหากองค์การใดมีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่มาตรา ๖๗ กำหนดไว้ ก็ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการรับรองว่าเป็นองค์การอิสระและมีสิทธิที่จะให้ความเห็นประกอบการ ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ดังนั้น การตรา กฎหมายโดยกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพียงหนึ่งองค์การโดยกำหนดให้ดำเนินงาน ในรูปของคณะกรรมการจึงไม่สอดคล้องกับหลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย และยังเป็นการตรากฎหมายที่จำกัดสิทธิในการให้ความเห็นของ องค์การอิสระอื่น ๆ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วนตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นอกจากนั้น การกำหนดให้องค์การอิสระดำเนินงานในรูปคณะกรรมการโดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายและการใช้อำนาจขององค์การอิสระ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงเห็นว่าแนวทางในการตรากฎหมายโดยกำหนดให้องค์การอิสระที่มีองค์ประกอบตามมาตรา ๖๗ มาขึ้นทะเบียน และส่งเสริมให้องค์การดังกล่าวมีขีดความสามารถในการให้ความเห็นน่าจะเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมากกว่า

(๒) การกำหนดให้องค์การอิสระมีฐานะเป็นองค์กรของรัฐ

เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติของมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งอยู่ในส่วนที่ ๑๒ (สิทธิชุมชน) และองค์ประกอบขององค์การอิสระที่กำหนดให้ประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพแล้ว จึงสามารถเข้าใจได้ว่าองค์การอิสระหมายถึงองค์การที่เป็นอิสระจากรัฐ และไม่ใช่งานของรัฐบาล เนื่องจากเมื่อกำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของรัฐซึ่งจะส่งผลต่อความเป็นอิสระในการให้ความเห็นประกอบ ดังนั้น แนวทางในการตรากฎหมายโดยกำหนดให้องค์การอิสระเป็นองค์กรเอกชนจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมกว่าการกำหนดให้เป็นองค์กรของรัฐ เนื่องจากจะทำให้้องค์การอิสระมีอิสระในการให้ความเห็นอย่างแท้จริง และไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรของรัฐที่มีอยู่แล้วตามกฎหมายปัจจุบัน

(๓) อำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระ

การกำหนดให้องค์การอิสระเป็นองค์กรของรัฐโดยดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นประกอบการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรของรัฐที่มีอยู่แล้ว คือ คณะกรรมการผู้ชำนาญการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ และมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงจัดทำขึ้น ประกอบกับมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้องค์การอิสระมีอำนาจหน้าที่เฉพาะการให้ความเห็นประกอบการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงก่อนมีการดำเนินการ แต่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้องค์การอิสระมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมจากที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ และอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นก็ขัดแย้งกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ อาทิเช่น อำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง การส่งเสริมให้มีการศึกษาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ หรือการเสนอแนะต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการกำหนดประเภทของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจ

ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข หรือสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ก็มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังกล่าวอยู่แล้ว นอกจากนั้น การกำหนดให้องค์การอิสระมีอำนาจในการเสนอแนะต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงก็อาจจะส่งผลให้การกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวไม่มีความแน่นอนและไม่เป็นเอกภาพ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๓

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้าน คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษา และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มี กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็น ประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งในการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชนและการจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียนั้น สามารถดำเนินการโดยใช้กลไกตามกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ จึงสมควรตรากฎหมายเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งและการให้ความเห็นขององค์การอิสระ เพื่อให้การดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. เป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะ เพื่อจัดตั้ง องค์การอิสระตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกำหนด หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความเห็นประกอบขององค์การอิสระ โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

๒.๑ การจัดตั้งองค์การอิสระ (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๒)

(๑) กำหนดให้มีองค์การอิสระขึ้นหนึ่งองค์การโดยทำงานในรูป คณะกรรมการ ซึ่งมาจากผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทน สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ จำนวนสิบสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกสิบสองคน ซึ่งมาจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับการเลือกจากองค์การเอกชนจำนวนหกคน และจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาจำนวนหกคน

(๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกกรรมการองค์การอิสระ จำนวนสิบสี่คน ประกอบด้วย ผู้แทนองค์การเอกชนซึ่งเลือกกันเองให้ได้จำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเลือกกันเองให้ได้จำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน ผู้แทนภาครัฐจำนวนหกคน และผู้แทน องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญจำนวนสองคน

(๓) กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการคัดเลือกกรรมการองค์การอิสระ ดังนี้

๑. ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ รับสมัคร การตรวจสอบคุณสมบัติขององค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา และบุคคลซึ่งได้รับการ เสนอชื่อ รวมทั้งวิธีการจัดประชุมเพื่อคัดเลือกกรรมการองค์การอิสระให้แล้วเสร็จภายในสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกได้เลือกประธานกรรมการจัดการการคัดเลือก

๒. ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกประกาศรับสมัครการเสนอชื่อ ผู้แทนขององค์การเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลาสิบห้าวัน โดยให้องค์การเอกชนเสนอ รายชื่อบุคคลในนามองค์การได้ไม่เกินสามชื่อต่อองค์การ และสถาบันอุดมศึกษาเสนอรายชื่อ บุคคลในนามของสถาบันอุดมศึกษาได้ไม่เกินสามชื่อต่อสถาบันอุดมศึกษา

๓. ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกประกาศรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับ การเสนอชื่อจากองค์การเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลาสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนด รับสมัคร รวมทั้งดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและประกาศรายชื่อของบุคคลซึ่งได้รับ การเสนอชื่อและผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด รับสมัคร ในกรณีที่องค์การเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เห็นด้วยกับผลการตรวจสอบ คุณสมบัติดังกล่าว ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกภายใน ระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการประกาศรายชื่อของบุคคลซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ และให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกพิจารณาคำร้องคัดค้านให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับจาก วันที่ได้รับคำร้อง

๔. ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกดำเนินการให้มีการจัดประชุม ผู้ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ เพื่อคัดเลือกกันเองให้ได้มาซึ่งกรรมการองค์การอิสระ จำนวนสิบสองคน ภายในสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามข้อ ๓.

๕. ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดจำนวนสี่คนแรกของผู้ได้รับการเสนอชื่อจากด้านสิ่งแวดล้อม และสองคนแรกจากด้านสุขภาพ ขององค์การเอกชน และผู้ได้รับคะแนนสูงสุดจำนวนสองคนแรกจากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ของสถาบันอุดมศึกษา รวมสิบสองคนเป็นกรรมการองค์การอิสระ ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนห้าคนแรกหรือเท่าที่มีของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น โดยให้ขึ้นบัญชีไว้จนกว่าจะมีการคัดเลือกกรรมการใหม่

๖. ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกดำเนินการให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการองค์การอิสระมาประชุมภายในสิบห้าวันหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตามข้อ ๕. เพื่อเลือกกันเองให้ได้มาซึ่งประธานกรรมการองค์การอิสระ และเมื่อได้ประธานกรรมการแล้ว ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองของด้านเดียวกันกับประธานกรรมการนั้น ซึ่งได้รับคะแนนในลำดับถัดไปเลื่อนขึ้นมาเป็นกรรมการแทน

๗. ให้ประธานกรรมการจัดการการคัดเลือกเสนอรายชื่อคณะกรรมการองค์การอิสระต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา

๒.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระ (ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๘)

คณะกรรมการองค์การอิสระมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย องค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา และนิติบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งมีผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาร่วมดำเนินการอยู่ในนิติบุคคลหรือคณะบุคคลนั้น ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการให้ความเห็นของคณะกรรมการองค์การอิสระ

(๓) ส่งเสริมให้มีการศึกษาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ที่จำเป็นกับการให้ความเห็นของคณะกรรมการองค์การอิสระ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นประกอบต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการองค์การอิสระมอบหมาย

(๖) เชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ องค์การอิสระ หรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นใด มาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือขอให้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการองค์การอิสระได้

๒.๓ การให้ความเห็นขององค์การอิสระ (หมวด ๒ ร่างมาตรา ๑๙ ถึงร่าง
มาตรา ๒๓)

(๑) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จัดส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พร้อมทั้ง
ความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อพิจารณา
ให้ความเห็น และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายทราบด้วย

(๒) ให้คณะกรรมการองค์การอิสระพิจารณาให้ความเห็นประกอบการ
ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงให้แล้วเสร็จภายใน
หกสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระได้รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การอิสระมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว
ให้ถือว่าองค์การอิสระได้ให้ความเห็นประกอบแล้ว และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาต
ตามกฎหมายพิจารณาอนุญาตในขั้นตอนต่อไปตามที่เห็นสมควร

(๓) ในการพิจารณาให้ความเห็นประกอบ ให้คณะกรรมการองค์การอิสระ
จัดทำเป็นบันทึกความเห็นขององค์การอิสระ โดยบันทึกความเห็นของกรรมการเสียงข้างน้อย
ไว้ในบันทึกความเห็นด้วย และให้คณะกรรมการองค์การอิสระเปิดโอกาสให้องค์การเอกชน
สถาบันอุดมศึกษา และนิติบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งมีผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทน
สถาบันอุดมศึกษา ร่วมดำเนินการอยู่ในนิติบุคคลหรือคณะบุคคลนั้น ให้ความเห็นประกอบ
ต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงด้วย

(๔) เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้ความเห็นประกอบให้แล้วเสร็จภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการองค์การอิสระอาจเข้าร่วมสังเกตการณ์
หรือเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น หรือให้ข้อสังเกตในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
และผู้มีส่วนได้เสียที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง
จัดให้มีขึ้นได้

(๕) เมื่อองค์การอิสระให้ความเห็นประกอบแล้ว หรือกรณีที่ถือว่าองค์การ
อิสระได้ให้ความเห็นประกอบแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระส่งความเห็นของ
องค์การอิสระให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายเพื่อนำไปประกอบการพิจารณา
ต่อไป ในกรณีที่โครงการหรือกิจกรรมใดเป็นโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ
หรือโครงการหรือกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐร่วมงานหรือดำเนินการร่วมกับเอกชนที่ต้องได้รับ
ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระจัดส่งความเห็น
ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ (หมวด ๓ (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๓๕))

กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระ ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วย วิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ คณะกรรมการองค์การอิสระ เพื่อรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการองค์การอิสระ โดยมีเลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน

๒.๕ ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา (หมวด ๔ (ร่างมาตรา ๓๕ ถึงร่าง มาตรา ๓๖))

กำหนดให้องค์การอิสระจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ประธานกรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงาน เป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

๒.๖ บทเฉพาะกาล

(๑) ให้คณะกรรมการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระ ในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่ง คณะกรรมการองค์การอิสระภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) การดำเนินการใด ๆ ที่องค์การอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนัก กษัตริย์มนตรีฯ ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และการให้ความเห็นต่อโครงการหรือกิจกรรมใดที่อยู่ระหว่าง การพิจารณาขององค์การอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ก่อนมีการจัดตั้ง องค์การอิสระตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์การอิสระดังกล่าวดำเนินการไปจนสิ้นสุดกระบวนการ ให้ความเห็น

(๓) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสนับสนุน การดำเนินงานขององค์การอิสระจนกว่าสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระจะได้รับเงินอุดหนุน จากรัฐบาล

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๒๑๐/๒๕๕๓

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
และสุขภาพ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติ
ให้การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้าน
คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษา
และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มี
กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ
ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา
ที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็น
ประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว สมควรตรากฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดตั้ง
และการให้ความเห็นขององค์การอิสระตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติ
ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระ
ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“องค์การอิสระ” หมายความว่า องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
และสุขภาพ

“องค์กรเอกชน” หมายความว่า คณะบุคคล องค์กร หรือองค์กรที่มีวัตถุประสงค์
และดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ การจัดการ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
หรือความหลากหลายทางชีวภาพ หรือด้านการคุ้มครอง ส่งเสริม การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
หรือด้านการป้องกัน สร้างเสริมหรือคุ้มครองสุขภาพ สวัสดิภาพหรือคุณภาพชีวิต ซึ่งมีผลงาน
ในด้านใดด้านหนึ่งเป็นที่ประจักษ์ และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชน ที่จัดการการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ

“โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง” หมายความว่า โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

มาตรา ๕ ให้มีองค์การอิสระขึ้นองค์การหนึ่งเรียกว่า “องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ” ประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ซึ่งดำเนินการในรูปของคณะกรรมการตามมาตรา ๖

องค์การอิสระเป็นองค์กรที่สะท้อนปัญหาในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง มีใช้องค์กรเพื่อต่อรองผลประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ” ซึ่งได้รับการเสนอชื่อและได้รับเลือกจากผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ จำนวนสิบสามคน ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๓) เลือกกันเอง

(๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์การเอกชนจำนวนหกคน โดยมาจากด้านสิ่งแวดล้อมสี่คน และด้านสุขภาพสองคน

(๓) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาจำนวนหกคน โดยมาจากด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละสองคน

องค์การเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้แทนเพื่อเป็นกรรมการต้องมีระยะเวลาการดำเนินงานหรือจัดการการศึกษามาไม่น้อยกว่าสามปีในวันที่สมัคร

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินหกสิบห้าปีในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ

(๓) มีประสบการณ์การทำงานในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพเป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่าสิบปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นหรือเคยเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพหรือผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ประจำเพื่อร่วมในการจัดทำรายงานของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพภายในระยะเวลาสามปีในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ

(๒) เคยถูกลงโทษเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือกระทำการใด ๆ อันขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

(๓) ดำรงตำแหน่งใด หรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้มีสิทธิจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง และให้รวมถึงคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าวด้วย

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ดิตยาเสพติดให้โทษ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ

(๗) เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้ว่าจะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่จะได้พ้นการต้องโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี หรือในความผิดอื่นได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๙) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งผู้บริหารในพรรคการเมือง

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก จำนวนสิบสี่คน ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนองค์การเอกชน ซึ่งเลือกกันเองให้ได้จำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน

(๒) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเลือกกันเองให้ได้จำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน

(๓) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน จำนวนหนึ่งคน

(๖) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย จำนวนหนึ่งคน

(๗) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข จำนวนหนึ่งคน

(๘) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวนหนึ่งคน

(๙) ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวนหนึ่งคน

(๑๐) ผู้แทนสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวนหนึ่งคน

กรรมการจัดการการคัดเลือกต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง หรือเป็นกรรมการในห้างหุ้นส่วน บริษัท นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง

ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกเลือกกรรมการจัดการการคัดเลือกคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการจัดการการคัดเลือก

ในการเลือกผู้แทนองค์การเอกชนตาม (๑) และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาตาม (๒) ให้สำนักงานจัดให้มีการสมัครและการประชุมเพื่อเลือกกันเอง หรือจัดให้มีการสมัครและให้ลงคะแนนเลือกกันเองทางไปรษณีย์หรือวิธีอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ การคัดเลือกกรรมการ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือก กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการรับสมัคร และการตรวจสอบคุณสมบัติองค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา และบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากองค์การเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งวิธีการจัดประชุมเพื่อคัดเลือกกรรมการให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกได้เลือกประธานกรรมการจัดการการคัดเลือก

ในการกำหนดวิธีการจัดประชุมเพื่อคัดเลือกกรรมการ ให้คำนึงถึงสัดส่วนของ องค์การเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาจากภูมิภาคและส่วนกลาง รวมทั้งความเท่าเทียมทางเพศ

(๒) ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกประกาศรับสมัครการเสนอชื่อผู้แทน ขององค์การเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลาสิบห้าวัน

(๓) ให้องค์การเอกชนเสนอรายชื่อบุคคลในนามขององค์การ ซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก ประกอบด้วยรายชื่อ บุคคลไม่เกินสามชื่อต่อองค์การ โดยมาจากด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านสุขภาพ เพื่อมาคัดเลือก ผู้ซึ่งเหมาะสมเป็นกรรมการในแต่ละด้าน และร่วมปฏิบัติงานในองค์การอิสระ

(๔) ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอรายชื่อบุคคลในนามของสถาบันอุดมศึกษาจากบุคคล ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือพนักงานของสถาบันอุดมศึกษา หรือปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติ หน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการ จัดการการคัดเลือก ประกอบด้วยรายชื่อบุคคลไม่เกินสามชื่อต่อสถาบันอุดมศึกษา โดยมาจาก ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ เพื่อมาคัดเลือกผู้ซึ่งเหมาะสม เป็นกรรมการในแต่ละด้าน และร่วมปฏิบัติงานในองค์การอิสระ

(๕) ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกประกาศรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ จากองค์การเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาตาม (๓) และ (๔) เป็นเวลาสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนด รับสมัคร

(๖) ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติขององค์การ เอกชนและสถาบันอุดมศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบคุณสมบัติบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อตาม (๓) และ (๔) และประกาศรายชื่อของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อและผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดรับสมัคร

(๗) ในกรณีที่องค์การเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาตาม (๓) และ (๔) ไม่เห็นด้วย กับผลการตรวจสอบคุณสมบัติของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกตาม (๖) ให้มีสิทธิยื่นคำร้อง คัดค้านต่อคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกภายในระยะเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่มีการประกาศ รายชื่อของบุคคลซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ

ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกพิจารณาคำร้องคัดค้านให้แล้วเสร็จภายใน สามวันนับจากวันที่ได้รับคำร้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกให้ถือเป็นที่สุด

(๘) ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกดำเนินการให้บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ และผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติแล้ว มาประชุมเพื่อคัดเลือกกันเองให้ได้ผู้ซึ่งเหมาะสมเป็นกรรมการ ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละด้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาตาม (๗) โดยให้ บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อมีสิทธิเลือกบุคคลซึ่งอยู่ด้านเดียวกันกับตนได้คนละหนึ่งชื่อ

ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดจำนวนสี่คนแรกของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากด้านสิ่งแวดล้อม และสองคนแรกจากด้านสุขภาพ ขององค์การเอกชน และผู้ได้รับคะแนนสูงสุดจำนวนสองคนแรก จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสุขภาพ ของสถาบันอุดมศึกษา รวมสิบสองคน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนห้าคนแรกหรือเท่าที่มีของแต่ละด้าน เป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น โดยให้ชั้นบัญชีไว้จนกว่าจะมีการคัดเลือก กรรมการใหม่

(๙) ให้คณะกรรมการจัดการการคัดเลือกดำเนินการให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๘) มาประชุมภายในสิบห้าวันหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตาม (๘) เพื่อเลือกกันเองให้กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ เมื่อได้ประธานกรรมการแล้ว ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองของด้านเดียวกันกับประธานกรรมการนั้นตาม (๘) ซึ่งได้รับคะแนนในลำดับถัดไปเลื่อนขึ้นมาเป็นกรรมการแทน

การประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑๐) ให้ประธานกรรมการจัดการการคัดเลือกเสนอรายชื่อคณะกรรมการต่อนายกรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตาม (๙) เพื่อประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการยกเว้นประธานกรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหกคนโดยวิธีการจับสลาก โดยเป็นกรรมการจากผู้แทนองค์การเอกชนจำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อมสองคนและด้านสุขภาพหนึ่งคน และกรรมการจากผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาจำนวนสามคน จากด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน และให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการตามมาตรา ๙ เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ก่อนที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกโดยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ เนื่องจากไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามมาตรา ๑๑ ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองของด้านเดียวกันนั้นตามมาตรา ๙ (๘) เลื่อนขึ้นมาเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้สำนักงานดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองและสอบถามความสมัครใจอีกครั้งหนึ่ง หากไม่มีบุคคลใดในบัญชีรายชื่อสำรองด้านนั้น ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการที่มาจากด้านเดียวกันเพื่อเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่กรณีที่ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ไม่ต้องดำเนินการเพื่อหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

การคัดเลือกกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

กรรมการซึ่งได้รับเลือกเข้ามาแทนให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และองค์กรตามมาตรา ๒๑ ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการให้ความเห็นของคณะกรรมการ
- (๓) ส่งเสริมให้มีการศึกษาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพที่จำเป็นกับการให้ความเห็นของคณะกรรมการ
- (๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ และต้องมีกรรมการจากผู้แทนองค์การเอกชนและกรรมการจากผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุมและลงคะแนนเสียง

มาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและกรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระ โปร่งใส โดยต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและประเทศชาติ และต้องเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ให้ประธานกรรมการและกรรมการรายงานคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของตนต่อสำนักงานทุกรอบหกเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการที่ประกอบด้วยกรรมการ หรือบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๙ (๓) และ (๔) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ หรือบุคคลใดซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ทั้งในจังหวัด หรือระดับภาค หรือเป็นรายสาขา หรือประเภทโครงการหรือกิจกรรม เพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็น ประกอบต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง หรือปฏิบัติหน้าที่ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ องค์กรอิสระหรือองค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นใด มาให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือขอให้จัดส่งเอกสาร ข้อมูลหลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

การขอให้จัดส่งเอกสาร ข้อมูลหลักฐาน หรือพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง จะต้อง ไม่มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน หรือสิทธิในทางการค้าหรือกิจการ ของบุคคลใดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

หมวด ๒

การให้ความเห็นขององค์กรอิสระ

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดส่ง รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ให้องค์การอิสระให้ความเห็นประกอบต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายก่อนการอนุญาต ให้ดำเนินการดังกล่าว และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายทราบด้วย

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นประกอบการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ สำนักงานได้รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพิจารณาให้ความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำเป็นบันทึกความเห็นขององค์การอิสระ โดยให้บันทึกความเห็นของกรรมการเสียงข้างน้อยไว้ในบันทึกความเห็นด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าองค์การอิสระได้ให้ความเห็นประกอบแล้ว และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมาย หรือคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงในขั้นตอนต่อไปตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการเปิดโอกาสให้องค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา และนิติบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งมีผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ร่วมดำเนินการอยู่ในนิติบุคคลหรือคณะบุคคลนั้น ให้ความเห็นประกอบต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงด้วย

การให้ความเห็นประกอบตามวรรคหนึ่ง อาจเป็นการให้ความเห็นจากองค์การเอกชนแต่ละองค์การ หรือจากสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน หรือจากนิติบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งมีผู้แทนองค์การเอกชนและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ร่วมดำเนินการอยู่ในนิติบุคคลหรือคณะบุคคลนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรา ๒๐ เป็นไปอย่างรอบคอบ รัดกุม และสามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ อาจเข้าร่วมสังเกตการณ์ หรือเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น หรือให้ข้อสังเกตในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงจัดให้มีขึ้นได้

มาตรา ๒๓ ภายใต้งบับมาตรา ๒๐ วรรคสาม เมื่อองค์การอิสระพิจารณาให้ความเห็นประกอบแล้ว ให้สำนักงานส่งความเห็นขององค์การอิสระให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมาย เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาอนุญาตโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงต่อไป

ในกรณีที่โครงการหรือกิจกรรมตามวรรคหนึ่งเป็นโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ หรือโครงการหรือกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐร่วมงานหรือดำเนินการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้สำนักงานจัดส่งความเห็นให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

มาตรา ๒๔ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ โดยมีเลขาธิการ เป็นผู้แทนของสำนักงาน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๒๕ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบ หรือประกาศเพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ระเบียบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของพนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การอุทธรณ์และร้องทุกข์ สำหรับพนักงาน ของสำนักงาน และวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน
- (๕) การมอบอำนาจของเลขาธิการให้รองเลขาธิการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ สำนักงานปฏิบัติหน้าที่แทนและการรักษาการแทน

มาตรา ๒๖ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไป ของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) สืบค้น ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาและประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

- (๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การอิสระ
- (๔) จัดให้มีทะเบียนองค์กรต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๑ ทะเบียนผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ หรือองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสุขภาพ
- (๕) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอื่น ๆ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๗ สำนักงานมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๓) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินกิจการของสำนักงาน
- (๔) รายได้และดอกผลจากทรัพย์สินของสำนักงาน

มาตรา ๒๘ บรรดารายได้ของสำนักงานตามมาตรา ๒๗ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยใช้เงินรายได้ตามมาตรา ๒๗ (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยมีผู้บริจาคให้หรือได้มาโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ตามมาตรา ๒๗ (๒) (๓) และ (๔) ของสำนักงาน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน

ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดี

มาตรา ๒๙ การบัญชีของสำนักงาน ให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุล และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผล
การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่าย
ดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วจัดทำรายงาน
ผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการ

ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๑ ให้มีเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม
ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพคนหนึ่ง ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการ เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารงาน
ของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ โดยให้มีรองเลขาธิการตามจำนวนที่คณะกรรมการ
กำหนดเป็นผู้ช่วย สั่งและปฏิบัติงานตามที่เลขาธิการมอบหมาย

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการและรองเลขาธิการ ให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการกำหนด

ให้เลขาธิการมีอำนาจแต่งตั้งรองเลขาธิการและสั่งให้รองเลขาธิการพ้นจากตำแหน่ง
ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการและคณะกรรมการจัดการการคัดเลือก
และเลขาธิการอาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๒ เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่เลขาธิการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการเป็นผู้ปฏิบัติ
หน้าที่แทน หากมีรองเลขาธิการมากกว่าหนึ่งคน ให้เลขาธิการกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามลำดับ
ไว้ล่วงหน้า ในกรณีที่ตำแหน่งเลขาธิการว่างลง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการผู้หนึ่งเป็น
ผู้รักษาการแทนเลขาธิการ

ในกรณีที่เลขาธิการและรองเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่ง
เลขาธิการและรองเลขาธิการว่างลง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือพนักงานของสำนักงาน
ผู้หนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของรองเลขาธิการตามวรรคสองหรือผู้รักษาการแทนเลขาธิการ
ตามวรรคสาม ให้รองเลขาธิการหรือผู้รักษาการแทนเลขาธิการมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับ
เลขาธิการ

มาตรา ๓๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

- (๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง
- (๕) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ผ่านการประเมิน

ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๓๔ เลขธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ
- (๒) จัดทำแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของสำนักงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ การพัสดุ และการบริหารด้านอื่นของสำนักงาน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๕ เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขธิการ และรองเลขธิการ ให้คณะกรรมการกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๔

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

มาตรา ๓๖ ไหล่องค์การอิสระจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ประธานกรรมการหรือเลขธิการชี้แจงการดำเนินงานเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

มาตรา ๓๗ ในการขอรับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคำขอต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจัดการการคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่องค์การอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

การให้ความเห็นต่อโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงที่อยู่ระหว่างการพิจารณาขององค์การอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนมีการจัดตั้งองค์การอิสระตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์การอิสระตามระเบียบนั้นดำเนินการไปจนสิ้นสุดกระบวนการให้ความเห็น

มาตรา ๔๐ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การอิสระ จนกว่าสำนักงานจะได้รับเงินอุดหนุนตามมาตรา ๒๗ (๑)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี